

Yiyiniz içiniz ancak israf etmeyiniz (Araf 31)

[Banu Atabay'ın lezzetler.com Yemek Tarifleri Sitesi](http://www.lezzetler.com)

SAFRANBOLU HAKKINDA

Tarihi milattan önce 3000'li yıllara kadar uzanan ve Türk geleneksel kültürünün halen yaşatıldığı bir UNESCO Dünya Miras Kenti olan Safranbolu'da törenler ve tören yemekleri oldukça çeşitlidir.

Safranbolu Karabük iline bağlı bir ilçedir. Karadeniz'in 90 km güneyinde yer alan ilçe Karabük il merkezine 8 km mesafededir. İlçe 41-15 kuzey enlemi ile 32-41 doğu boylamı arasında yer almaktadır. Yüzölçümü 1013 km²'dir. Ortalama rakım 450 metredir. Adını ilçede eskiden beri yetişen "Safran" bitkisinden almaktadır.

Safranbolu'da iklim Karadeniz ve İç Anadolu iklimi arasında geçiş iklimi özelliği göstermekte olup yazlar sıcak, kışlar soğuk, baharlar ılık ve serin geçer. Yağışlar ilkbahar, sonbahar ve kış aylarında görülür.

Nüfusu 2021 yılı Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemine göre 52.709 kişidir. İlçede 53 köy bulunmaktadır.

Kentin tarihsel süreci incelendiğinde; Safranbolu'nun Hititler, Firigler, Persler, Helenler, Romalılar, Bizanslar, Danişmendliler, Çobanoğulları, Anadolu Selçuklu, Candaroğulları ve Osmanlı İmparatorluğu'na ev sahipliği yaptığı görülmektedir. Roma ve Bizans İmparatorlukları dönemlerinde Paflagonya olarak anılan bölgenin 1196 yılında Anadolu Selçuklular tarafından fethetmesiyle bölge Türk egemenliği altına girmiştir. İlbartı (Üçbölük), Çavuşlar, Bürnük, Hacılarobası ve Gündoğan gibi yerleşmelerde bulunan tarihi kalıntılar, Safranbolu'da yaşamış olan uygarlıklara ışık tutmaktadır.

Safranbolu, Osmanlı döneminde "Medine-i Taraklı Borlu" (ki burası günümüzdeki tarihi Safranbolu'dur) ve bugünkü Yörük Köyü olarak bilinen "Yörükkan-ı Taraklı Borlu" olarak iki kazadan oluşmaktaydı. 1811'de bu iki sancak kaldırılarak Viranşehir sancağı kurulmuştur. Bu sancağın merkezi Safranbolu'ydu. 1870 yılında Osmanlı'daki idari yapı yeniden düzenlenmesiyle Safranbolu kaza yapılarak Kastamonu sancağına bağlanmıştır. Safranbolu Cumhuriyet döneminde Zonguldak iline bağlı bir ilçedir. 1937 yılında Türkiye'nin ilk ağır demir sanayisinin Karabük'te kurulmasıyla bölge hızlı bir gelişme göstermiştir. Karabük'ün il olmasıyla 1995 yılında Karabük'e bağlanmıştır.

Safranbolu geleneksel Türk toplum yaşantısının tüm özelliklerini yansıtan, uzun tarihi geçmişiyle kültürel mirasını ve çevresel dokusunu kaybetmemiş bir kenttir. Tarihi ipek yolu üzerinde kurulması nedeniyle Osmanlı zamanında Safranbolu önemli bir ticaret merkezi olmuştur. Safranbolu'da ticaret bölgesi kentin merkezinde yer almaktadır. Bu dönemde lonca sistemine göre esnaf; yemeniciler çarşısı, demirciler çarşısı, semerciler çarşısı, hayvan pazarı gibi ticaret merkezleri şeklinde ayrılmıştır.

Geleneksel zanaat kollarından demircilik, dericilik ve bakırcılık meslek kolları halen icra edilmekte, yemeniciler, semerciler, saraçlar, manifaturacılar çarşıları da günümüzde varlığını sürdürmektedir. Bir Osmanlı Dönemi kenti olan Safranbolu XVIII. ve XIX. yüzyıl geleneksel Türk kent kültürünü yansıtmaktadır.

Osmanlı sivil mimarisini yansıtan 18. yüzyılın sonuna ve 19. yüzyılın başına tarihlenen tarihi evleriyle ünlü olan ilçe yüzyıllar boyunca kervan ticaretinde oynadığı kilit rol nedeniyle 1994 yılında UNESCO Dünya Miras Listesi'ne dahil edilmiştir. Safranbolu tarih boyunca birçok medeniyete ev sahipliği yapmış olmasına rağmen ağırlıklı olarak Rum ve Osmanlı yerleşimi olarak kaldığından bu iki kültürün etkisi görülmektedir.

Bölgede tarım faaliyetleri içerisinde safran yetiştiriciliğinin yeri oldukça önemlidir. Başta Aşağıgüney, Yazıköy, Düzce, Davutobası, Geren ve Yukarı Çiftlik köyleri olmak üzere birçok köyde üretimi yapılan Safranın üretim alanları yerel yönetimlerin desteği ve özel girişimcilerin çabası ile her geçen gün artmaktadır. Safranbolu Safranı 2010 yılında Safranbolu Kaymakamlığı, Esnaf ve Sanatkarlar Odası girişimiyle Coğrafi İşaret almıştır. Her yıl Ekim ayı sonu-Kasım ayı başlarında 'Safran Hasadı Şenliği' düzenlenmektedir.

UNESCO tarafından "Dünya Kültür Mirası Listesi"ne alınması bölgede turizm hareketlerinin gelişmesine neden olmuştur. Günümüzde Safranbolu ekonomisinde turizm önemli bir geçim kaynağı haline gelmiştir.

Safranbolu'nun sahip olduğu kültürel zenginlik yerel kıyafetlerinde, mimarisinde, halk oyunlarında, yemek kültüründe ve hemen hemen her toplumsal alanda kendini göstermektedir. Safranbolu'da yaşayan medeniyetler kentte yemek kültürü açısından önemli izler bırakmışlardır. Türkmen ve Yörüklerin yaşadığı bir coğrafya olan Safranbolu'da Türklerin Orta Asya'dan getirdiği yemek kültürünün izlerini de görmek mümkündür.

© lezzetler.com tarif no:173617 • adi:Safranbolu Hakkında • gönderen:Selver Somuncu • indirme tarihi:02.04.2025 - 04:11